

L'EQUILIBRI AMB LA NATURA

Fase d'experts del Congrés.

Primera presentació de les conclusions finals de cadascuna de les àrees del Congrés

BARCELONA
IEC, Sala Prat de la Riba
Carrer del Carme, 47
Dissabte, 15 de setembre de 2018
D'11 a 13.30h

Presidirà: Joandomènec Ros, president de l'IEC. Vicepresident 1r Congrés

Presentació: Josep Ferrer i Llop, Exrector de la UPC, vicepresident 4t i president del Comitè Científic del Congrés

Conclusions de cada subàmbit

Territori: Jaume Miranda, Exdirector de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

Medi natural: Xavier Carceller, Exdirector general de la Generalitat i impulsor dels PEIN

Medi marí: Jordi Salat membre de l'Institut de Ciències del Mar

Aigua: Gabriel Borràs, Exdirector de planificació de l'Aigua de l'ACA

Agricultura i alimentació: Pep Riera, Excoordinador General d'Unió de Pagesos

Residus: Xavier Flotats, professor de la UPC. Expert en residus

Energia: Pep Puig, vicepresident d'Eurosolar, Associació Europea d'Energies Renovables

Mobilitat: Pau Avellaneda. geògraf urbanista, expert en mobilitat

Canvi climàtic: Salvador Samitier, director de l'Oficina de Canvi Climàtic Catalunya

IMPORTANT! Es prega confirmació a info@futurcat.cat

A causa de l'aforament de la sala només podran accedir a l'acte les persones que hagin confirmat l'assistència

EXTRACTE DE CONCLUSIONS I PROPOSTES SOBRE ENERGIA

C.7.0.: L'Energia. V2.1

Política energètica

1.- Drets i deures per l'accés a l'energia.

El dret a l'energia renovable s'ha de considerar un dret fonamental bàsic, que també genera deures.

- L'accés a l'energia s'ha de considerar com un dret fonamental dels ciutadans
- Cal que l'ordenament legal ho reculli integralment
- Les fonts d'energia han de ser considerades com un bé comú
- Les persones físiques i jurídiques tenen el deure de generar i utilitzar l'energia de la forma més eficient que hi hagi disponible

2: Objectius Europeus: Cap a les energies netes.

Transició energètica.

- tres principis: apoderament del ciutadà, les energies renovables i l'eficiència energètica.

Sobirania energètica.

- **Diversificar les fonts energètiques**
- **Socialitzar i descentralitzar la producció d'energia**
- **Accelerar la transició energètica cap a un sistema basat al 100% en energies renovables i sense crema de combustibles fòssils ni fissió de combustibles nuclears**
- Mesures urgents per augmentar el percentatge de les energies renovables.

Plans energètics nacionals.

Potenciar els set eixos del Pacte Nacional per a la Transició Energètica donant-nos una legalitat impulsora sector a sector.

- **Pla Nacional per l'energia eòlica**
- **Pla Nacional per l'energia Fotovoltaica.**
- **Pla Nacional per al Biogàs o Gas Renovable**
- **Pla Nacional per a l'energia de la Biomassa.**
- **Pla Nacional per a l'energia Geotèrmica**

3. L'Herència Nuclear

Pla Nacional per al tancament dels reactors nuclears en funcionament a Catalunya.

Pla Nacional per a l'Emmagatzematge dels Residus Radioactius generats pels reactors en funcionament a Catalunya.

4. Garantir la qualitat i fiabilitat dels sistemes de producció i subministrament energètic.

Nova política energètica

- Es crearà una **Autoritat Reguladora dels Mercats de l'Energia (ARME)**, regulador del conjunt del **mercat energètic**.
- La Distribució energètica, mitjançant les xarxes troncales bàsiques sobre el territori, ha de ser pública.
- Cal Incrementar les infraestructures d'interconnexió internacional per garantir la seguretat del sistema energètic en cas d'events imprevisibles
- Les xarxes de distribució energètica, han de disposar d'un Pla Territorial Sectorial.

Modernització de les xarxes energètiques

5. Assolir el màxim nivell d'eficiència energètica.

Afavorint la cogeneració

- La cogeneració no és més que una manera de millorar l'eficiència energètica.

Elaborant Plans d'eficiència i renovació energètica en els diferents sectors productius

- S'ha d'avançar cap a la renovació energètica de l'administració pública
- S'ha d'aprovar el Pla d'Eficiència energètica a la Indústria

Prioritzant les fonts d'energia renovable en el sector del transport

- En l'àmbit del transport cal potenciar el transport públic col·lectiu electrificat.
- Cal millorar la gestió i optimització dels desplaçaments de mercaderies
- Cal invertir a accelerar l'expansió del vehicle elèctric
- **El transport captiu del petroli. Algunes xifres i tendències.**

Implementar mesures de rehabilitació i renovació en l'àmbit de l'edificació en el territori.

- S'ha de fer la rehabilitació i renovació energètica del parc d'edificis i habitatges construïts avançant cap als edificis de consum gairebé zero (NZEB) (*Nearly zero-energy buildings*),
- Cal que hi hagi manament legal inspirat en la Directiva europea 2010/31/EC per tal que els nous edificis es dissenyin seguint criteris de necessitats d'energia pràcticament zero
- **Desenvolupar polítiques d'ordenació del territori i d'urbanisme** energèticament sostenibles
- **Reforçar també els models de producció d'energia comunitària**

Implantar sistemes intel·ligents de mesura, monitorització i control sobre l'ús que es fa de l'energia

- Afavorir, en el marc de l'estratègia SmartCAT, la implantació de sistemes intel·ligents digitals de mesura
- Implantar normatives que facin efectiva l'eficiència energètica com a deure ciutadà,

Fent campanyes de sensibilització i de canvi d'hàbits en l'ús de l'energia en tots els sectors (domèstic, industrial, comercial, serveis, primari)

- incloure estratègies per canviar els hàbits d'ús cap a la contenció i la sobrietat en les necessitats d'energia

L'evolució industrial accelerada

- **Evolució del status-quo.**
- **Cap a l'electrificació total.** És sinònim d'abandonar la combustió com sistema per la generació elèctrica

6. Nou model de sistema energètic. Bases, principis i criteris.

- El sistema dominant actual considera:

- L'energia com recurs il·limitat i el tracta com una mercaderia.
- Persona com consumidora d'energia, fomentant la passivitat
- Sistema energètic tecnocràtic, per tant centralitzat i orientat a un oligopoli dominant.

-El sistema desitjable a construir:

- L'energia com bé comú, com l'aire i la natura.
- La persona com aprofitadora, usuària, d'energia en tant que ésser humà.
- El sistema energètic democràtic: al servei de les persones i les comunitats, com protagonistes.

Dret i deures individuals i col·lectius per la producció i ús de les energies renovables.

- **Drets Constitucionals**
- **Europa.** S'ha de desenvolupar la visió pan-europea que indueix als governs les transposicions de la legalitat europea a les cadenes legislatives-executives de cada país membre
- **Cal potenciar i estructurar sistemes de producció d'energia distribuïdes més enllà de la descentralitzada.**

Plans energètics locals.

- Avaluar les fonts d'energia locals i plans per al seu aprofitament i ús
- Un aspecte fonamental és la distribució d'electricitat en alta tensió i en baixa.
- Els deures energètics seran sempre presents en les diverses legalitats relatives al sector i als sectors connexes.
- Cal desenvolupar la figura de les agregadores energètiques que gestionen l'energia d'una col·lectivitat

Potenciar les xarxes d'energia distribuïdes.

- **Xarxa distribuïda a partir de la producció energètica de les fonts d'energia locals**
- **Exemplificació.** Els països model han utilitzat les comunitats locals, de diverses grandàries, per exemplificar els objectius de la sostenibilitat proposats.
- **Implicació dels municipis en la governança energètica**
- **Instruments.** Cal dotar els municipis d'eines que els permetin exercir el seu paper d'actors centrals en la transició energètica cap a un model descentralitzat i distribuït, i lligat al territori.
- **El món rural.** Caldren plans energètics territorials. Acords de bescanvi equitatiu.
- **Les ciutats i Àrees Metropolitanes** Caldren plans energètics urbans

7. Potenciar la innovació tecnològica pròpia.

L'Acadèmia. Cal potenciar els Instituts relatius a l'energia existents en les Universitats catalanes

Desenvolupament de mini eòliques i mini fotovoltaïques

Potenciar els sistemes d'emmagatzematge

- augmentar significativament la capacitat de les seves reserves de regulació, potenciant el desenvolupament de sistemes d'emmagatzematge d'energia elèctrica
- solucions d'emmagatzematge d'energia elèctrica i de gas natural que permetin millorar la garantia de subministrament
- NOVES centrals de bombeig
- obtenció de gas (metà, hidrogen) a partir d'energia elèctrica renovable excedentària
- Assegurar que en les instal·lacions de transport i emmagatzematge energètics, tots els riscos i els costos són totalment coberts pels promotors, incloent-hi les indemnitzacions i la restitució ambiental.

Potenciar el desenvolupament de sistemes DER (Recursos d'Energia distribuïda) i Microxarxes.

- Com més a prop dels usos finals estigui la producció menys necessària serà la distribució.
- Reconèixer la microxarxa com una via per introduir més DER (Distributed Energy Resources),
- Establir una legislació que permeti la gestió i el control autònom de la microxarxa
- Introduir microxarxes en poblacions i polígons industrials de les zones rurals
- Promoure un projecte de demostració de l'ús de bateries en una microxarxa intel·ligent.
- Dissenyar les xarxes i les microxarxes aïllades de manera que es puguin expandir i interconnectar fàcilment.

Planificar campanyes informatives i, sobretot, formatives per a personal qualificat

- Caldrà dur a terme un esforç en proporcionar informació completa i rigorosa en matèria d'energia, i les seves externalitats, als mitjans de comunicació....
- personal específic qualificat que pugui portar a la pràctica noves solucions tècniques en l'àmbit energètic
- Cal capacitar la població en general en el nou escenari energètic, incloent-hi tots els nivells educatius
- Cal debatre i decidir si la factura energètica cal que assumeixi costos encoberts

8. La Gestió pública ha de garantir i gestionar la gran producció energètica.

Creació d'empreses públiques, mixtes, que la garanteixin i gestionin.

- Cal impulsar la constitució d'empreses locals (municipals, mixtes, coops, etc) d'energia
- Cal assegurar una oferta àmplia d'operadors energètics, eliminant barreres d'accés i garantint la independència dels gestors de les xarxes
- Cooperativisme

9. L'Empoderament ciutadà

Donar veu a la participació ciutadana, des del món associatiu, cooperatiu o institucional local.

- Impulsar la mobilització ciutadana exigint a les administracions públiques que tinguin plans, a curt termini, per la instal·lació de sistemes de producció d'energia renovables en edificis

- Implicar la societat civil en la construcció d'un model energètic net, distribuït, eficient i renovable a Catalunya.
- Desenvolupar una tasca permanent d'informació, sensibilització i conscienciació social i empresarial enfocat cap el 100% renovable..
- Desenvolupar iniciatives específiques per a la implicació de la societat i les institucions en els canvis d'hàbits importants i transcendents en el model de generació i ús actual de l'energia.
- Col·locar la ciutadania i les empreses en el centre de la reflexió, del canvi i de la presa de decisions que impulsin la transició cap a un model energètic eficient i 100% renovable
- La ciutadania ha de ser corresponsable per tal d'aconseguir els objectius fixats.
- Això exigeix instruments de crèdit adequats, per exemple una banca pública especialitzada en energia.
- Com que a les ciutats sovint no hi ha espai suficient, es poden preveure iniciatives conjuntes entre ciutats, o barris, o col·lectius urbans i ajuntaments o col·lectius rurals que co-financiïn projectes,

10. Defensa dels usuaris.

En qualsevol cas s'ha de garantir la defensa dels drets dels usuaris.

- En relació amb la contractació amb les companyies comercialitzadores.
- En relació amb l'atenció al client per part de les companyies comercialitzadores.
- En relació amb la qualitat del producte ofert per les companyies comercialitzadores.
- En relació a conèixer l'origen dels productes energètics i disposar de llibertat de la seva elecció, així com conèixer l'impacte ambiental de la producció de la seva energia elèctrica.

11. L'Economia en l'Energia

Crear mecanismes efectius de control de preus de l'energia

- Verificació i transparència dels costos
- Fiscalitat
- Nova anàlisi econòmica
- Comptadors per la tele gestió

Nova Legalitat

- Identificació i valoració d'actius.
- Nova situació amb l'horitzó 2030